

O falšování dějin

Jiří Frajd (HaNo 19. 7. 2010)

Zajisté je správné a prospěšné, když se zajímáme o stanoviska a názory ruského prezidenta Dmitrije Medveděva.

S jeho politologickými představami se již seznámil ruský tisk a širší veřejnost. Nám takovou možnost otevřely Haló noviny 24. května 2010. Vyslovuje se k problematice, která již není součástí jeho životopisu, ale tvoří nedílnou součást moderní historie Ruska. Českému prostředí je vhodné připomenout, že v Rusku zřídili kvalifikovaný kolektiv, zaměřený proti falzifikačním skutkům. Nechtěně se tím připomíná i naše skutečnost s přepisováním dějin.

Falšování reality dějin lze provádět mnoha cestami, například vynecháním určitých faktů a přitom se ví, že správný může být jen hodnotící závěr, který v sobě obsahuje znalost všech informací a protože není v možnostech jednoho publicisty, aby soustředil totální faktografickou základnu, ze které by vycházel jeho soud, postačí běžnému uživateli historického dění, že nemůže platit závěr, který by byl vyvratitelný byť jediným faktem, jedinou ověřitelnou skutečností. Ruský prezident upozorňuje, že není historikem, nicméně má zájem na objektivním poznání a zhodnocení minulosti, neboť tím vznikají vnější i vnitřní podmínky pro další vývoj. Prezidentova podpora proti falzifikačnímu dění a aktivitám, které k tomu směřují, je obdivuhodná a vhodná následování i v mimoruském prostředí. I u nás se křiví dějiny, když se popírá podíl národů, které žijí na dnešním území Ruska, v boji proti světovému nacismu a fašismu. Diplomatická zákeřnost je v tom, aby byl postupně zničen morální podíl na vítězství a to bylo přičteno státům, které příliš dlouho realizovaly politiku usmířování nacistického Německa a často podporovaly vznik a rozvoj fašismu doma i v okolních zemích.

Pravda je faktograficky doložitelná, 75 procent divizí bylo poraženo na východní frontě. Na adresu Velké Británie a Francie lze připsat Mnichovský diktát, nerealizovaný slib pomoci Polsku v roce 1939, neochota vytvořit včas protifašistický blok, ještě před uzavřením německo-sovětského paktu o neútočení. Byla to polská fašistická vláda sanačního plukovníckého Polska, která otevřeně sdělila, že v případě koaličního boje proti nacistickému Německu, na kterém by se měla podílet vojska britská, francouzská a sovětská, nevpustí sovětská vojska na polské území, aby mohla bojovat i s Poláky na hranicích polsko-německých a vojensky se postaví na odpor těm, kdož nabízejí pomoc proti fašismu. Vážíme si zajisté polských obětí, byly veliké, ale i naše veřejnost by měla vědět, že sanační Polsko bylo od roku 1934 spojencem Hitlera a dělalo špionážní činnost nejen proti SSSR, ale i proti Československu a jeho vyděračská stanoviska jsou přece obecně známá a ztěžovala rozhodnutí o boji s nacistickým Německem již v roce 1938. Nelze vytýkat Moskvě, že po nezdaru protifašistického bloku se musela starat o vlastní bezpečnost, když byla současně ohrožována militaristickým Japonskem.

Zajisté otevření ruských archivních fondů je záslužné, ale stejně tak k objektivnímu pohledu na dějiny by prospělo zveřejnění dokumentů britských, amerických, francouzských, italských a dalších k problematice netečnosti států s formální demokracií v otázce přepadení Etiopie italským fašistickým režimem, k neochotě zakročit proti mezinárodní podpoře Německa, Itálie a Portugalska, španělskému fašismu, nezájemu o napadení Albánie a Řecka ještě před začátkem druhé světové války. Osobně bych se rád seznámil se záznamem německé provenience, když v roce 1940 nejvyšší místa v Berlíně dostala informace, že v zajateckých táborech polských důstojníků se uvažuje o tom, zda Poláci mají bojovat s Němci proti SSSR, či se s nimi spojit v boji proti nacistickému Německu. Bylo to jen veřejné mínění, či již ilegální dohoda, co udělali polští důstojníci po příchodu německé armády na sovětské území? V roce 1940 neměli polští důstojníci naději, že Francie a Velká Británie budou vůbec schopny Polsku pomoci, když jejich dosavadní vojenské výsledky byly tak prachbídné. USA ještě ve válce nebyly a Paříž i Londýn nejevily žádnou reálnou naději, že Polsku výrazně pomohou, což mohly učinit již na podzim roku 1939, ale neučinily. Zmíněnou informaci získalo směrodatné nacistické vedení cestou zpravodajskou či výsledkem dvou polských důstojníků (údajně uprchlíků ze zajetí)? Byly zmíněné informace pravdivé, či to bylo jen veřejné mínění a výsledek nekonečných debat o vývoji války

a o budoucím poměru rusko-sovětských vztahů? A to k budoucímu Polsku. Bylo v možnostech Stalina si tyto informace ověřit? Byly vůbec pravdivé? Mám jen neblahé podezření, že i tato informace mohla přispět k uskutečnění »Katyně«. K tomu nutno dodat, že šlo o důstojníky sanačního režimu, kteří rozhodně neměli pozitivní vztahy k Moskvě, což se projevilo i v tom, když nejvyšší velitel polské armády vydal rozkaz k zastavení střelby - boj pokračoval místy ještě další 4 dny. Jen polské archivy to mohou osvětlit. Proč v polsko-sovětské válce 1919-1921 došlo ke střílení sovětských komisařů a důstojníků? Dosud nebyla spolehlivě osvětlena masová vražda mise sovětského Červeného kříže, když chtěla organizovat návrat bývalých vojáků carské armády, kteří byli ještě v roce 1920 drženi v zajateckých táborech, zřízených Rakousko-Uherskem a Německem. Také není osvětleno polské vyvraždění ukrajinské inteligence na území Haliče, kde také zásluhou českých úředníků, tehdy ve službách rakouské monarchie, se předala moc místním orgánům, které se označily za Západoukrajinskou republiku, když se čeští úředníci urychleně vraceli do Prahy. Neobjasněné jsou též polské vraždy, když Polsko 25. dubna 1920 silou tří polských armád vtrhlo na Ukrajinu. Poláci obsadili i Kyjev. V životě polského důstojnického sboru je dosud nevyjasněný bod – polský masakr koncem října a počátkem listopadu 1918 ve Lvově a na území Haliče během krvavé polsko-ukrajinské války.

Falšování dějin se dosahuje také tím, že se nedovysvětlí některé aspekty jinak známé události, formálně považované za správnou, přijatelnou, dokonce i spravedlivou.

Příkladem takového zkreslení je Curzonova linie, vytyčená zásluhou G. N. Curzona, anglického diplomata, na průběh hranic mezi Polskem a rodícím se sovětským státem. V březnu (29. března) 1918 sovětské Rusko uznalo nezávislost Polska, nicméně obava, že by vliv nekapitalistického státu mohl mít význam i v jiných částech východoevropského prostoru, vedla Curzona (*1858 - +1925) k vymezení hranic a dodejme, že přijatelných, totiž podle zásady národního vymezení. Současně tu byl plánován jistý podraz, předpokládalo se, že sovětský stát nezůstane ve svých dosavadních hranicích, překročí je směrem na západ a bude celým světem usvědčen z územního uchvatitelství na úkor cizích národů, v našem případě Polska. Ve skutečnosti navrženou linii překročilo Polsko a zabralo území západní Ukrajiny a západního Běloruska, kde žili Ukrajinci, Bělorusové, Rusové a lidé židovského původu, kteří se vymezovali po stránce náboženské, ale často se hlásili i k převládající a vládnoucí národnosti, tedy někdy i k ruské národnosti. Dnes je vhodné připomenout, že nynější platné a uznávané státní hranice mezi Běloruskem a Ukrajinou jdou podle návrhu Curzona a nikoho nenapadne chtít odkrojit zmíněná území od Běloruska či od Ukrajiny. O jak velká území se jednalo? Polsko uchvátilo 102 968 km² běloruského území, kde žilo 4 700 000 obyvatel. Z Ukrajiny si Polsko přisvojilo 89 711 km² a 7 900 000 obyvatel. Případný nesouhlas Ukrajinců a Bělorusů by byl v Polsku tvrdě trestaný. Realita skutečného myšlení se projevila při polské mobilizaci v roce 1939, kdy značná část Ukrajinců a Bělorusů vůbec nenastoupila k polským útvarům. V debatách polských důstojníků v zajetí se ovšem deklarovalo, že toto území musí patřit Polsku i po válce, což na sovětského pozorovatele působilo, že polští sanační důstojníci jsou stejní - myslí fašisticky. Ostatně i naše diplomacie se o tom přesvědčila, když britská vláda odvolala svůj podpis pod Mnichovem, polská exilová vláda v Londýně proti tomu protestovala, chtěla si Těšínsko podržet i po konci druhé světové války a byl to J. V. Stalin, kdo se postavil za ČSR.

Lze si jen těžko představit, že by sovětský stát po polské okupaci západní Ukrajiny a západního Běloruska v letech 1920-1939 mohl ještě souhlasit s novou okupací nacistickým Německem, když byla reálná možnost uvedené oblasti osvobodit. Pro českého čtenáře připomenu, že do carského Ruska se stěhovali rolníci, kteří se po polském záboru dostali pod svrchovanost polského státu, který se k nim nechoval tak benevolentně jako carská administrativa. Volyňští Češi s polskou nadvládou nebyli spokojeni. Více, jak milion židů uniklo německým plynovým komorám, když využili možnosti ustoupit do sovětského zázemí. Stejně je vhodné vědět, že v polském záboru žilo bez svého souhlasu na 11 milionů lidí, kteří nebyli polského původu, tedy Bělorusů, Ukrajinců, Rusů a též zmíněných Čechů. Polský sanační režim je nutil sloužit v polské armádě, kde byli předmětem šikanování. Polskem okupované území Běloruska a Ukrajiny představovalo rozlohu 192 000 km².

Také heslo sanačního režimu, vybudovat Polsko »od Baltu k Černému moři«, nebylo vůbec demokratické, bylo agresivní a uchvatitelské, stejně jako snahy připojit Litvu k polskému státu. Domnívat se, že i Ukrajina by si přála žít pod polskou svrchovaností, je nesmysl.

Prezident Medveděv zaujal postoj i k otázce J. V. Stalina. Připustil, že i v ruské společnosti je hodnocení rozdílné. Vedle úspěchů, dosažených za Stalinova vedení, došlo k perzekucím vlastních přívrženců a obyvatel státu, což je neomluvitelné. Kolegové, kteří měli možnost studovat politologické spisy různých autorů z různých zemí, potvrzují, že i pro toleranci, demokratické prostředí musí být vhodné vnější podmínky. A ty sovětský stát neměl.

Dvacet jedna kapitalistických států formou vojenské intervence, špionážní cestou, ekonomickým bojkotem, finančními machinacemi, ilegální formou, často bez vypovězení války, ničilo po roce 1917 nekapitalistický stát.

Zkreslený pohled do dějin získáme, když nemůžeme porovnávat typologický vývoj různých revolucí, například srovnání s francouzskou revolucí v roce 1789. Občas je vhodné i porovnání vývoje se státem ve zcela jiných podmínkách. J. V. Stalin vedl stát v podmínkách obklíčení, kdy pro prohlubování humanity není dost prostoru. Humanitou se totiž reakční síly, zejména fašismus, porazit nedají. USA nikdy v takové situaci nebyly. Domácí domorodé obyvatelstvo v počtu 287 kmenů nikdy přistěhovalecké osadníky nechtělo fyzicky likvidovat formou války. Domorodci neměli za cíl zničení »americké civilizace«, nic bělochům nebrali. Situace byla opačná, přistěhovanci brali indiánským kmenům vše – svobodu, půdu, životy, nerostné bohatství, svébytnost, zničili jejich ekonomickou základnu vystřílením několika milionů bizonů apod. Nicméně »vyspělá liberální«, ve skutečnosti jen »formální«, demokracie vhodná pro bohaté, zřídila od roku 1651 celkem 261 rezervací, kam zahrnala skutečné vlastníky země. V souhrnu je kolektivně potrestala. Souhrn kolektivního trestu měl nedozírné následky a odpovídal pozdějším metodám fašistického jednání. Kapitalistický svět chtěl podobně podrobit svým zájmům nově vzniklý sovětský stát a rozčlenit jej na své kolonie, využíval k tomu i vnitřní nepokrokové síly a válku prodlužoval až do roku 1920. V podmínkách občanské a intervenční války bylo téměř nemožné rozšiřovat a upevňovat pozitivní výsledky revoluce.

Negativní síly v dějinách postupují často stejnou cestou, používají metod příbuzných a vzájemně se ideologicky podporují. Může to potvrdit nejedna skutečnost. I Adolf Hitler měl pochopení pro důstojníky sanačního režimu. V roce 1944 nacisté potlačili Varšavské povstání, bojovníci z lidu byli vystaveni fyzické likvidaci, ale důstojníky sanačního režimu dovolil Hitler poslat do zajateckého tábora, kde v roce 1944 byla velká naděje na přežití.

19. 7. 2010

Jiří FRAJDL